

METSÄTALOUS

Sellutehtaat tahkoavat tonniennätyksiä

Suomalaiset sellutehtaat ovat vienti- vatureita. Tuotantoa nostetaan prosessia liukastamalla. Tehtaisiin on investoitu viime vuosina kymmenillä miljoonilla.

JOUTSENO, LAPPEENRANTA (MT)
Sellu on yksi merkittävimmistä vientiteollisuuden kasvualoista. Pellervon taloustutkimuksen mukaan tämän vuoden alku- puoliskolla massan vienti kasvoi 13 prosenttia viime vuodesta. Viime vuonna sellua tuotettiin Suomessa 6,8 miljoonaa tonnia. Tehtaat kävivät siis lähes täydellä kapasiteetillaan. UPM teki ennätykset Kaukaan ja Kymin tehtailaan. Kotimaassa sellusta käytettiin noin kaksi kolmasosaa. Markkinasellusta noin puolet vietiin Eurooppaan ja kolmannes Aasiaan.

Vuosina 2007–2009 suljettiin sellutehtaat Valkeakoskella, Kemijärvellä ja Kaskisissa. Sen jälkeen vientimäärät ovat tasaisesti kasvanee. Sellun tonnihinta on noussut 2000-luvun alusta noin 200 euroa. Vientimääriä on lisännyt paitsi tehtaiden hyvä käyntiaste myös paperinvalmistuksen vähentyminen Suomessa. Sellua, joka aikaisemmin on käytetty itse, on nyt myyty ulkomaille.

UPM lisää tuotantoa
UPM kasvattaa sellun tuotantoaan kymmenyksellä eli 330 000 tonnilla seuraavan kolmen vuoden aikana. Yhtiö ilmoitti siitä osavuosikatsauksessaan lokakuun lopussa. Kolmasosa lisäyksestä toteutuu Uruguayssa, jossa yhtiö nostaa Fray Bentosin vuosituotantoa 1,1 miljoonasta tonnista 1,2 miljoonaan tonniin. Suomen tehtaiden osuudeksi jää siis noin 200 000 tonnia. Todennäköisesti kapasiteetin nosto saadaan aikaan tekemällä pieniä viilauksia jokaisella tehtaalla. Parhaillaan UPM parantaa Pietarsaaren-tehdastaan. Noin

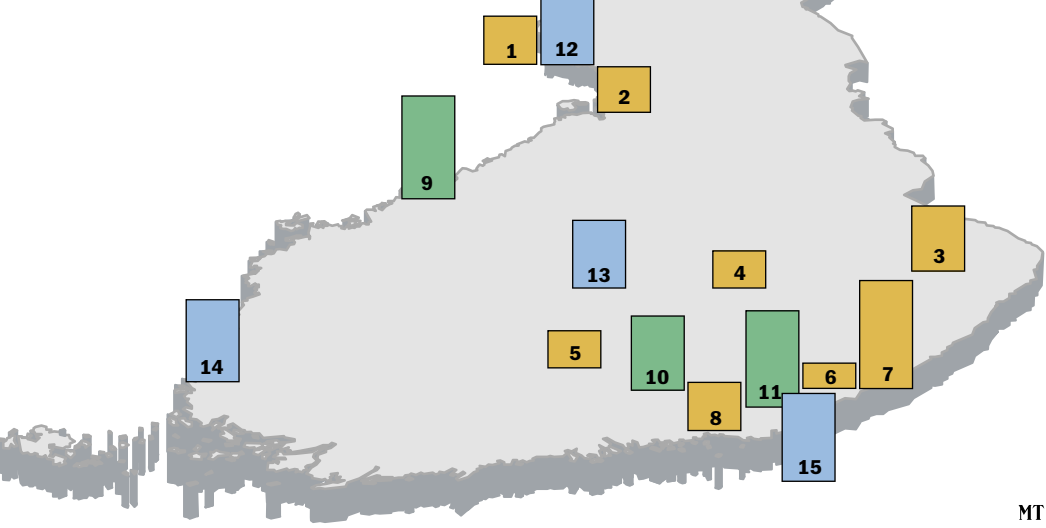
Tehokas tuotanto vaatii jatkuvia investointeja, toteaa Metsä Fibren tuotantojohtaja Ismo Nousiainen.

30 miljoonan euron investointi kattaa tehtaan jäteveden käsittelyn keskeiset vaiheet ja valmistuu vuoden 2013 lopussa. Myös koivulinjan massanpe- sua parannetaan ja hakekuljet- timia uusitaan. Ne valmistuvat ensi kevät-kesällä ja maksavat noin 17 miljoonaa euroa.

Metsä Fibre investoi
Metsä Fibre nostaa Joutsenon- tehtaan tuotantoa kymmenyk- sellä. Tehdas siirtyi kesällä po- lysulfidikeittoon, jolloin yhteen sellutonniiin tarvitaan nykyistä vähemmän puuta. ”Puun kokonaiskulutus kuitenkin kasvoi kapasiteetin lisäyksen ansiosta 200 000 kuu- tiometrillä vuodessa”, kertoo Metsä Fibren tuotantojohtaja **Ismo Nousiainen**. Kolmen viime vuoden aikana yhtiö on nostanut sellutehtai- densa tuotantoa yli 100 000 tonnia. Kapasiteetin nosto on li- sääntynyt puun käyttöä noin puoli miljoonaa kuutiometriä.

Lähde: MT	Paikkakunta	Kapasiteetti, t/v	Puunkäyttö, m³/v*
Stora Enso	1 Veitsiluoto, Kemi	375 000	1875 000 arvio
	2 Oulu	350 000	1 750 000 arvio
	3 Uimaharju, Joensuu	500 000	2 500 000 arvio
	4 Varkaus	285 000	1 425 000 arvio
	5 Tainionkoski, Imatra	180 000	900 000 arvio
	6 Kaukopää, Imatra	830 000	4 150 000 arvio
	7 Heinola	265 000	1 325 000 arvio
	8 Sunila, Kotka	370 000	1 850 000 arvio
UPM	9 Pietarsaari	790 000	3 950 000 arvio
	10 Kymi	570 000	2 850 000 arvio
	11 Kaukas, Lappeenranta	740 000	3 700 000 arvio
Metsä Fibre	12 Kemi	590 000	2 700 000
	13 Äänekoski	520 000	2 300 000
	14 Rauma	630 000	3 300 000
	15 Joutseno	675 000	3 500 000

* 1 tonni sellua on noin 5 m³ puuta

Nousiaisen mukaan tehtaiden tuotantoa tehostetaan jatkavas- ti, jotta yhtiö säilyttää asemansa vahvana havusellun tuottajana.

”Se edellyttää jatkuvia investointeja tehtaisiin.” Joutsenossa uusitaan ensi vuonna hakesiilo ja vaihdetaan soodakattilan pohja. Ne vähen- tävät typenoksideja sekä hajut- haittoja. Investointeihin kuluu 13 miljoonaa euroa. Viime vuonna yhtiö investoi 20 miljoonaa euroa kuorenkaa- sutuslaitokseen. Tehdas ei tuota lainkaan uusiutumattomista polttoaineista peräisin olevaa hiilidioksidia normaalikäynnin aikana.

Sen myötä Joutsenon sellu- tehdas on ensimmäinen hiili- neutraali tehdas Suomessa.

Sunilaan biojalostamo
Stora Enson selluntuotanto on pysynyt kutakuinkin samana vuoden 2008 jälkeen, jolloin Kemijärven sellutehdas suljet- tiin. ”Tehtailamme tehdään jat- kuvasti pieniä investointeja ja korjauksia, jotta ne pysyvät toimintakunnossa”, Stora En- son selluliiketoiminnan johtaja **Kirsi Seppäläinen** kertoo. Esimerkiksi Oulussa ympä- ristön suoje- lua on parannettu, jotta päästöt ilmaan ja veteen

vähenevät. Joensuun Uimaharjussa Enocell muutti toisen linjan tuotantosuuntaa tavallisesta havusellusta viskoosiin raaka- aineena tarvittavaan liukosel- luun. Kotkan Sunilassa taas aletaan tuottaa ligniiniä erotta- malla sitä mustalipeästä. ”Puun käyttöön investoin- neilla ei ole vaikutusta”, Seppä- läinen toteaa. Sunilan biojalostamoon Stora Enso investoi 32 miljoonaa euroa. Investointi vähentää sellutehtaan hiilidioksidipääs- töjä korvaamalla lähes kaiken maakaasun ligniinillä.

Metsä Fibren Joutsenon-tehtaan hakesiilo uusitaan ensi vuonna. Sen ansiosta häiriötilanteiden hajuhaitat vähenevät. Investoinnin arvo on seitsemän miljoonaa euroa.

Äänekosken sellutehdas syö puuta 150 rekkakuormallista päivässä

Äänekosken sellutehdas tuottaa energiaa enemmän kuin käyttää.

ÄÄNEKOSKI (MT)
Metsä Fibren Äänekosken-sel- lutehdas käyttää puuta noin 2,3 miljoonaa kuutiota vuodessa. Määrä tarkoittaa 150 puurekal- lista päivässä. Puusta viidennes on ha- vupuuta, josta pääosa tulee Keski-Suomen yksityismetsistä tehtaan lähiympäristöstä, Met- sä Groupin metsäjohtaja **Juha Mäntylä** kertoo. Neljä viidennestä on lehti- puuta, jota hankitaan Keski- Suomen lisäksi myös Etelä- Suomesta. Koivukuitupuuta pitää tuoda Venäjältä asti, vajaat kymmenen prosenttia tehtaan puuntarpeesta. Sahahakkeen osuus on alle kymmenen prosenttia tehtaan käyttämästä puusta. Autokuljetuksina raaka-ai- neesta tulee noin 70 prosenttia, junalla loput. Kuljetusmatka on keskimäärin noin 160 kilomet- riä. Äänekoskella valmistetaan valkaistua havusellua, jonka tuotenimi on Botnia Nordic Pine. Valkaistua lehtisellua kut- sutaan nimellä Botnia Nordic Birch. Tehtaan tuotannosta lähes viidennes viedään ulkomaille.

Energiaa yli oman tarpeen
Sellutehtaat kuluttavat paljon energiaa, mutta tuottavat sitä kulutusta enemmän. Peräti viidennes Suomen puuperäis- illä polttoaineilla tuotetusta tähköstä syntyy Metsä Fibren sellutehtaila. Viime vuonna Äänekosken sellutehdas tuotti energiaa noin 30 prosenttia enemmän kuin

itse tarvitsi. Tuotantoprosessissa syntyi viime vuonna noin 13 000 ton- nia mäntyöljyä ja 600 tonnia tärpättiä. Oheistuotemarkki- noilta tulee noin kymmenesosa liikevaihdesta. Sivutuotteetkin käytetään tarkoin hyödyksi. Tänä vuonna Äänekosken tehtaan sivutuot- teita on hyötykäytetty noin 40 000 tonnia. Maisemarakennukseen tehtaasta saa kuitusavea, lentotuh- kaa, pethiiekkää ja soodasakkaa. Kuitusavella on korotettu muun muassa laskettelurinteitä. Len- totuhkaa ja kalkkipölyä käyte- tään lannoitteina.

Sellubisnes kannattaa
Metsä Fibren selluliiketoiminta on kannattavaa ja se kasvaa pari prosenttia vuodessa. Kulu- van vuoden kolmannel- la neljänneksellä Metsä Fibren sellun myyntimäärä nousi lähes 14 prosenttia edelliseen neljän- nekseen verrattuna. Sellutehtaiden käyntiastei- den odotetaan pysyvän hyvinä myös vuoden viimeisellä nel- jänneksellä. Viime vuonna sel- lutehtaila oli seisokkeja. Metsä Groupin tehtaille hae- taan parhaillaan 15–20 uutta työntekijää. Heistä kaksi saa töitä Äänekoskelta. Hakijoita on yli 600. Äänekosken sellutehtaan lait- teet ovat hyvässä kunnossa, tehta- anjohtaja **Camilla Wikström** vakuuttaa. Kuivauskoneeseen tehtiin viime vuonna täsmäü- distus, suuria hankkeita ei ole näköpiirissä.

REIJO VESTERINEN

Metsä Fibren Äänekosken tehtaan selluloosan raaka-aineesta neljä viidennestä on lehtipuuta. Noin kymmenesosa koivukuitupuusta tuodaan Venäjältä.

”Uusi tehdas ei ole täysin mahdoton ajatus”

MT:n haastatteleman selluasi- antuntijan mukaan suurin sel- lutehtaiden kilpailukykyä alen- tava tekijä on valuuttakurssi. Sellukauppaa käydään dolla-

reilla. Dollariin verrattuna euro on vahvistunut 12 prosenttia sen perustamishetkestä. Myös puun hinta on korke- ampi Suomessa kuin maailmalla

keskimäärin. Asiantuntijan mielestä ei kui- tenkaan olisi täysin mahdoton ajatus, että Suomeen perustet- taisiin uusi sellutehdas.

Hakkuita olisi Metsäntut- kimuslaitoksen mukaan varaa nostaa nykyisestä noin 55 miljoonasta kuutiosta 85 mil- joonaan kuutioon, kun metsät

kasvatavat noin sata miljoonaa kuutiota vuodessa. Puuta on siis paljon käytet- tävissä, mutta se pitäisi saada tehokkaasti liikkeelle. Toisaal-

ta laivojen päästörajoitukset ja epäsuotuisa valuuttakurssi syövät vientiteollisuuden kan- nattavuutta.

SUVI NIEMI